

Nr 198.

Av herr **Molin** i Dombäcksmark, om anslag till bestridande i viss omfattning av kostnaderna för lantmåteriförrättningar.

Vid riksdagarna åren 1914, 1915 och 1916 väcktes motioner om vidtagande av åtgärder för statens övertagande i större utsträckning än vad för närvarande är fallet av kostnaderna för lantmåteriförrättningar. Som riksdagens kamrar alla tre åren stannade i olika beslut, föranledde dessa motioner icke några direkta åtgärder från riksdagens sida, men desamma mottogos emellertid välvilligt, och riksdagen gav på det hela sitt understöd åt de uttalade önskemålen. Vid de olika tillfällena söktes anknytning till den under utarbetande varande nya mättningsförordningen.

Av statsverkspropositionen, nionde huvudtiteln sid. 270, inhämtas, att lantmåteristyrelsen numera avgivit slutligt förslag till mättningsförordning samt vidare att styrelsen framlagt förslag till ny taxa på arvode för lantmåteriförrättningar, innehållande åtskilliga höjningar och andra jämkningar i den nuvarande taxan, till stor del föranledda av nysnämnda mättningsförordning. På samma ställe inhämtas även, att styrelsen i skrivelse den 14 december 1916 föreslagit vissa åtgärder för förbättring av den ekonomiska ställningen för lantmätare, som sysselsätts med verkställande av lantmåteriförrättningar, samt att dessa förslag åsyfta huvudsakligen, att *staten skall dels gälda dagtraktamenten åt lantmätare under tjänsteresor och förrättningar för en till 300,000 kronor beräknad kostnad, dels till dem utbetala reseersättning, vilket ansetts skola draga en utgift av omkring 80,000 kronor, dels tillerkänna dem ersättning för utförandet av publika renovationer, vilket skall medföra en statsutgift av omkring 40,000 kronor, och dels gälda kostnaden för vissa lantmåteriförrättningar*

för mindre bemedlade och obemedlade, vartill utgifterna antagits skola uppgå till 30,000 kronor, utgörande dessa nya statsutgifter alltså tillhopa 450,000 kronor. Däremot skulle det å extra stat sedan några år anvisade förslagsanslaget å 30,000 kronor till lantmätarens tjänsteresor icke längre behöva anvisas.

Emellertid behöfdes enligt styrelsens mening ökade medel redan under år 1917 för regleringens genomförande från och med den 1 juli samma år, och har styrelsen beräknat behovet under detta år till 300,000 kronor.

Om detta och en del andra lantmäteristyrelsens förslag, som på ovanberörda ställe i statsverkspropositionen finnas omförmälda, meddelar departementschefen, att desamma avgivits först i slutet av nästföregående år och att vissa av dem hade inkommit till jordbruksdepartementet först vid jultiden, upplyser vidare, att de samtliga remitterats till statskontoret, samt uttalar, att han hyste ingen förhoppning, att dessa ärenden, vilka vore av ganska invecklad och svårbedömd natur och vilka därför krävde ytterligare utredning och noggrant öfvervägande, skulle kunna bliva färdiga till föredragning redan under loppet av instundande riksdag. Med hänsyn härtill borde enligt departementschefens mening såväl det ordinarie anslaget till lantmäteristaten upptagas med oförändrat belopp, som anslag å extra stat begäras till de ändamål, för vilka sådana anslag hittills utgått, men vilka enligt lantmäteristyrelsens förslag skulle ersättas med ordinarie anslag.

I enlighet med denna av Kungl. Maj:t gillade ståndpunkt har under punkt 91 ett anslag på extra stat begärts till bestridande av kostnader för vissa av lantmätare företagna tjänsteresor. Rörande beloppet av detta anslag upplyses, att anslaget hittills blott till en mindre del tagits i anspråk, varför anslaget belopp föreslagits att nedsättas från 30,000 kronor till 20,000 kronor.

Det är svårt att föreställa sig, att ovanberörda förslag verkligen äro av så invecklad och svårbedömd natur, att giltig anledning finnes för deras undanskjutande. Att så skett, synes fast mer bero på en oriktig uppfattning om deras betydelse. Det är nog tyvärr så, att lantmäteriets uppgift för egnahemsrörelsen och jordbrukets utveckling underskattas och att lantmäteriet i vårt land saknar det målmedvetna stöd hos statsmakterna, varom det är i behov. Att så är förhållandet, är särskilt beklagligt i närvarande tid, då det synes av största betydelse, att allt, som kan göras för att uppbringa jordbrukets avkastning, även kommer till utförande.

Det synes mig uppenbart, att jorddelningen bleve väsentligt under-

lättad, om staten såsom lantmäteristyrelsen föreslagit åtog sig att betala alla till lantmätare utgående traktamenten samt deras ersättning för resor. Denna fråga synes icke heller vara vidare invecklad och svårbedömd och ej heller torde densamma kräva vidare utredning. Erforderligt anslag måste givetvis uppföras såsom förslagsanslag. Man torde därför tryggt kunna lita till lantmäteristyrelsens beräkningar i denna del. Detsamma gäller i fråga om styrelsens förslag om statens övertagande av hela kostnaden för vissa lantmåteriförrättningar för mindre bemedlade och obemedlade, vartill utgifterna beräknats till 30,000 kronor. För år 1918 erfordras alltså för dessa ändamål 410,000 kronor.

I huvudsaklig överensstämmelse med lantmäteristyrelsen håller jag före, att medel för ifrågasvarande ändamål böra göras tillgängliga även för år 1917, och torde härför böra beräknas ett belopp av 280,000 kronor.

I händelse av bifall till dessa förslag erfordras givetvis icke något anslag till lantmätares tjänsteresor.

Det synes emellertid som om statsmakterna borde gå vidare på den nu ifrågasatta vägen och övertaga även kostnaderna för godemännen vid lantmåteriförrättningar tillkommande rese- och traktamentsersättningar. Utgifterna härför trycka synnerligen ojämt för den jordägande allmänheten. De bliva ofta synnerligen stora vid små och obetydliga förrättningar, vid vilka för övrigt den ekonomiska bärkraften ofta är ringa.

Beträffande beloppet av dessa ersättningar har jag i lantmåteristyrelsen inhämtat, att desamma årligen böra beräknas till omkring 150,000 kronor. Emellertid torde även för detta ändamål böra beräknas medel redan för år 1917, och beräknas härför erforderligt belopp till 100,000 kronor.

På grund av vad jag sålunda anfört får jag vördsamt hemställa,

att riksdagen, med avslag å Kungl. Maj:ts förslag under punkt 91, nionde huvudtiteln om uppförande å extra stat för år 1918 av ett förslagsanslag av 20,000 kronor till bestridande av kostnaderna för vissa av lantmätare företagna tjänsteresor, ville ej mindre å extra stat för samma år uppföra ett förslagsanslag till belopp av 940,000 kronor att användas till bestridande dels av kostnaden för lantmätares och godemäns vid lantmåteriförrättningar rese- och traktamentsersättningar dels ock till gäldande av obemedlade och

mindre bemedlade delägare åliggande ytterligare ersättning för lantmätares tjänsteförrättningar, än även bemyndiga Kungl. Maj:t att av ovanstående belopp under år 1917 av tillgängliga medel förskottsvis för ändamålet utanordra erforderligt belopp

Stockholm den 26 januari 1917.

Emil Molin.
Dombäcksmark.
